

www.ketab.ir

چهل
برگزیده از
امام هادی علیه السلام

چهل

سرشناسه: سبحانی نسب، علیرضا، ۱۳۴۸، گردآورنده، عنوان
و نام پدیدآور: چهل حدیث نقوی/ علیرضا سبحانی نسب.
مشخصات نشر: قم: نشر جمال، ۱۳۹۴، فروست: چهل حدیث
اهل بیت، شاپک: ۲-۴۷۴-۲۰۲-۹۶۴-۹۷۸، یادداشت:
فارسی عربی، موضوع: احادیث/موضوع: احادیث شیعه- قرن
۱۴- موضوع: اربعینات -- قرن ۱۴، رده بندی کنگره: BPC۹/۲/
۹۱۳۹۲ ج ۳/ رده بندی دیوبی: ۲۹۷/۹۵۸۲، شماره کتابشناسی
مل: ۴۰۳۵۱۷۹

• چهل حدیث نقوی •

نویسنده: علیرضا سبحانی نسب

گرافیکست: محمود کریمی

مطبع: دفتر چاپ: علی یوسفی

مکان: انتشارات جمال

مکان: تهران

صحنای: چاپ

شمارگان: ۲۰۰۰ نسخه

نوبت و تاریخ چاپ: دوم/ ۱۴۰۳

ناشر: جمال
Jamal Publications

دفتر قم: ۰۲۵-۳۱۶۵۳

دفتر تهران: ۰۲۱-۶۶۴۸۷۱۱۸

همراه: ۰۹۱۲۲۵۲۰۲۵۰

www.jalmalnashr.com

www.ketab.ir

فهرست

۲۸.....	خاصیت مال حرام	۶.....	مقدمه
۲۹.....	ساعت پایانی عمر	۱۸.....	از مکر خدا ترس
۳۰.....	نعمت مرگ	۱۹.....	خیرخواهان دانش
۳۱.....	نابودگر دوستی‌های کهن	۲۰.....	خوبی و زیبایی و دانش
۳۲.....	حسادت	۲۱.....	دوراندیشی و عبرت
۳۳.....	اثر عصبانیت و بردباری	۲۲.....	آبروداری کنید
۳۴.....	حقیقت توانایی	۲۳.....	ویژگی عالمان شیعه در روز قیامت
۳۵.....	خواری و فرومایگی	۲۴.....	پاداش صله رحم
۳۶.....	تفاوت ارزش در دنیا و آخرت	۲۵.....	خطر انسان و اراده
۳۷.....	راه بندگان خالص	۲۶.....	از خودراضی
۳۸.....	هر زمان اقتضای خودش	۲۷.....	خشم مردود

- ۴۹..... اصرار بر گناه
 ۵۰..... مثل زیارت حسین علیه السلام
 ۵۱..... دلیل روشن
 ۵۲..... تهی دستی و عاق والدین
 ۵۳..... قدردانی از نعمت‌ها
 ۵۴..... درد خودپسندی
 ۵۵..... زمان بیداری و خواب
 ۵۶..... تملق ممنوع
 ۵۷..... بیلم قلب‌ها به یک دیگر
 ۵۸..... خودآمایی
- ۳۹..... خدای زیبایی دوست
 ۴۰..... سلطان طوس
 ۴۱..... دختر یا پسر
 ۴۲..... بازار پرسود و زیان
 ۴۳..... با خدا باش، پادشاهی کن
 ۴۴..... حلم چیست
 ۴۵..... پاداش سختی‌های دنیا
 ۴۶..... پشیمان از لجبازی
 ۴۷..... حکمت بی‌اثر
 ۴۸..... لذت شب‌زنده‌داری

مقدمه

رسول خدا، حضرت محمد ﷺ سنتی را میان امت خود پایه‌گذاری کرد که از آن به نام سنت «حفظِ چهل حدیث» یاد می‌شود. آن حضرت ﷺ فرمود: «هر کس از امت من درباره‌ی نیازهای دینی خود، چهل حدیث از سخنان ما اهل بیت علیهم السلام را حفظ کند، روز قیامت در مقام کارشناس دین محشور خواهد شد.»^۱

شاید عدد «چهل»، بهترین عددی باشد که پیامبر ﷺ برای بنا گذاشتن یک سنت مهم انتخاب کردند؛ زیرا چهل تا حدیث، آن قدر زیاد نیست که کسی از عهده‌ی حفظ آن بر نیاید. همچنین نوشتن و حفظ چهل سخن از فرمایشات هر معصوم، کتابی ارزشمند برای ساختن یک زنجیره‌ی زنده‌ی الهی می‌شود. از این سنت، که در زمان پیامبر ﷺ رونق فراوانی داشت، به عنوان «سنت علمای پیامبر» یاد می‌کنیم؛ زیرا باعث ترویج و گسترش سخنان اهل بیت علیهم السلام در طول زمان شده است.

متأسفانه با کج فهمی یا غرض‌ورزی‌های جاهلانه‌ی مسلمانان، روز به روز از فروغ این سنت و حفظ حدیث کاسته شد. در قرون اخیر سنت حفظ چهل حدیث، کم‌رونق شده و تنها عالمان دین از این توفیق بهره‌مند بوده و به آن عمل می‌کردند. جدای از تلاش عالمان برای نگارش کتاب‌های مفصل حدیثی، گاهی یک عالم خوش ذوق، چهل حدیث نورانی از اهل بیت را برگزیده و با شرحی کوتاه یا مفصل، کتابی به نام چهل حدیث می‌نگاشت.

۱. بحارالانوار، ج ۲، ص ۱۵۳.

این قالب بسیار جالب، یکی از بهترین شیوه‌ها برای ترویج حدیث‌نویسی و حدیث‌خوانی و حفظ حدیث است. در این راستا، ما از این قالب برای ارائه چهل درس زندگی‌ساز از سخنان ناب امام هادی علیه السلام برای نوجوانان، بهره‌جسته و چهل سخن امیر بیان را که هر یک پاسخ یکی از پرسش‌های زندگی‌ماست برگزیده‌ایم. البته انتخاب چهل حدیث زندگی‌ساز که بیشتر مسائل اخلاق فردی و اجتماعی را شامل شود، کار دشوار و سخت بود. در گزینش احادیث، چند نکته مهم مورد توجه بوده است.

۱. موضوع انتخاب شده با نیاز مخاطب نوجوان هماهنگی داشته باشد.

۲. فهم حدیث، نیازمند توضیح بیرونی یا پیش‌نیاز نباشد.

۳. احادیث کوتاه باشد تا حفظ آن آسان باشد.

۴. همه احادیث دارای سند معتبر باشد.

۵. برای هر حدیث یک عنوان گویا و زیبا انتخاب کرده‌ایم.

۶. در ترجمه روایات از واژگان ناآشنا یا ادبیات نامفهوم برای نوجوان دوری گزیده‌ایم.

۷. گاهی چند حدیث با موضوع یکسان انتخاب شده است. لیکن هرگز طعم

تکراری بودن به خواننده دست نمی‌دهد و هر حدیث، مطلب جدیدی را بیان می‌کند

و تکمیل‌کننده سخن قبلی است. یعنی هر چهل حدیث، رنگ و بوی تازه‌ای دارد.

۸. از آنجا که آشنایی با سبک زندگانی امام دهم شیعیان علیه السلام و مشاهده هماهنگی

رفتار و گفتار آن بزرگوار، خواننده را برای تأسی و الگوگیری از آن حضرت آماده‌تر می‌کند.

در ابتدا نگاهی گذرا به اطلاعات شناسنامه‌ای آن حضرت انداخته و سپس با مرور

سبک زندگی آن بزرگوار، ذهن مخاطب را برای بهره‌جستن از کلام آن حضرت، آماده

ساختیم. آن‌گاه چهل جام از شربت سخنان زندگی ساز آن پیشوای راستین را در کام
تشنه خواننده ریخته‌ایم.

۹. تلاش شده با تنوع موضوعی احادیث، یک دوره اخلاق فردی - اجتماعی در
برابر مخاطب قرار گیرد.

۱۰. مؤسسه‌ها و نهادهای فرهنگی برای برگزاری مسابقه و ترویج مطالعه کتاب،
همواره نیازمند کتاب خوب هستند. به همین جهت در پایان کتاب، هشت سؤال
طرح شده تا خواننده بتواند میزان دقت مطالعه خود را بیازماید، و همچنین نهادهای
فرهنگی از آن مسابقه برگزار کنند.

در پایان یادآوری نمود که در تدوین «سیری در سیره امام هادی علیه السلام»، از مجموعه
کتاب‌های «چهل حدیث سیره اهل بیت علیهم السلام» از آثار انتشارات معروف، بسیار بهره
برده‌ام؛ ولی برای تکمیل آن، چه کتاب‌های دیگر نیز مراجعه کردم.

اگر چه بنده برای کم کردن کاستی‌های این اثر، بسیار کوشیدم، با این حال این
نوشتار، کار آدمی زاده است. بنابراین با یادآوری کاستی‌ها و نقدهای سازنده خود، بر بنده
منت نهاده و در بهتر شدن این اثر یاریم کنید.

علیرضاسبحانی‌نسب

قم/ پاییز ۱۳۹۵